‘ kwestie – heeft de “onthulling”, als men dat woord althans wil gebruiken, iets weg van een keukenmeidenroman uit de jaren twintig. De Jong fungeert – zich beroepend op zijn taak als historicus – zijns ondanks als een soort Hedwig Courths-Mahler.

Is het nieuwe detail van deze affaire – het toeschrijven van een onecht kind aan prins Hendrik – wel zo essentieel als De Jong doet voorkomen? Ook in dit opzicht is ruimte voor enige twijfel. Van ’t Sant had destijds opdracht om op de prins te letten en dat was geen prettig baantje. “Zijn gedrag was weinig stichtelijk, zijn zijsprongen op zinnelijk gebied waren van vrij laag allooi”, schreef de reder Heldring in zijn dagboek in 1934 toen de prins overleed. Voor koningin Wilhelmina was de oud-politiecommissaris een man van onschatbare waarde, in de ouderwetse zin van het woord een “hoveling”, betrouwbaar en toegewijd. En dat bepaalde haar houding jegens hem. Voor de historicus lijkt het op grond daarvan al mogelijk de positie van Van’t Sant in Londen uiteen te zetten zonder dat een niet meer naspeurbaar kind uit een verhouding van wie dan ook ten tonele moest worden gevoerd.

Deze notities laten overigens onverlet het respect voor de titanen-arbeid van De Jong.’

In de *Arnhemse Courant* (16 oktober 1979) werd de juistheid van het besluit van de geschiedschrijver om tot publikatie over te gaan in twijfel getrokken:

‘ ‘De Jong komt met zijn publikatie kort na de affaire-Aantjes. De zaken hebben niets met elkaar te maken, maar iedereen herinnert zich de slordigheden van de geschiedschrijver in laatstgenoemde zaak.

Zulke gegevens mogen hem niet in de verleiding brengen om de geschiedschrijving geweld aan te doen. Maar de discussie over de vraag of de onthulling van vandaag werkelijk ter zake doet, dringt zich op. Dat moet voer zijn voor alle historici.

Door het parlement dient te worden onderzocht op welke gronden en op welke manier de ministers ervan zijn overtuigd dat dit essentieel is in de geschiedschrijving over de Tweede Wereldoorlog. De opdracht aan dr. De Jong behelst namelijk alleen dat laatste.’

In het dagblad *De Telegraaf* schreef B. Lulofs een kritisch commentaar over De Jongs onthullingen (20 november 1979):

‘ ‘Is dr. L. de Jong in zijn laatste boek over de schreef van zijn opdracht gegaan met de nadere onthullingen over de moeilijkheden in het huwelijk van koningin Wilhelmina en prins Hendrik? Het antwoord is: “Ja”.

Het was voor het schrijven van de geschiedenis van *Het Koninkrijk der Nederlanden in de Tweede Wereldoorlog* volstrekt onnodig de handel en wandel van prins Hendrik in de jaren twintig, in de openbaarheid te brengen.